

Techniki Jądrowe w Diagnostyce i Terapii Medycznej

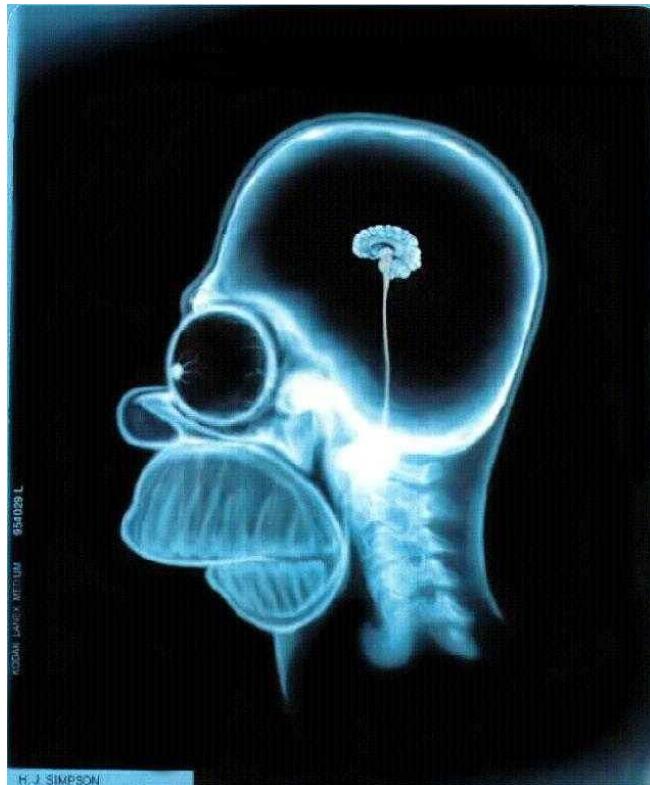
Wykład 6, 10 maja 2022

Zygmunt Szefliński
Środowiskowe Laboratorium Ciężkich Jonów
szef@fuw.edu.pl
<http://www.fuw.edu.pl/~szef/>

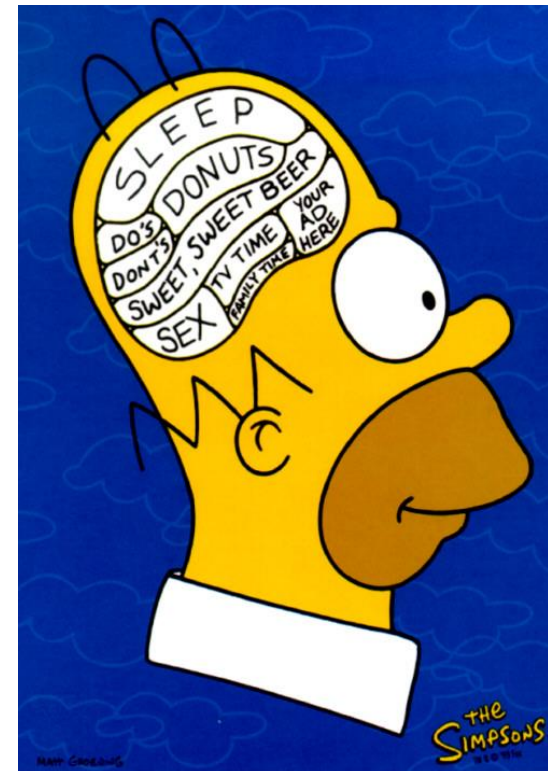
fmRI

MRI vs. fMRI

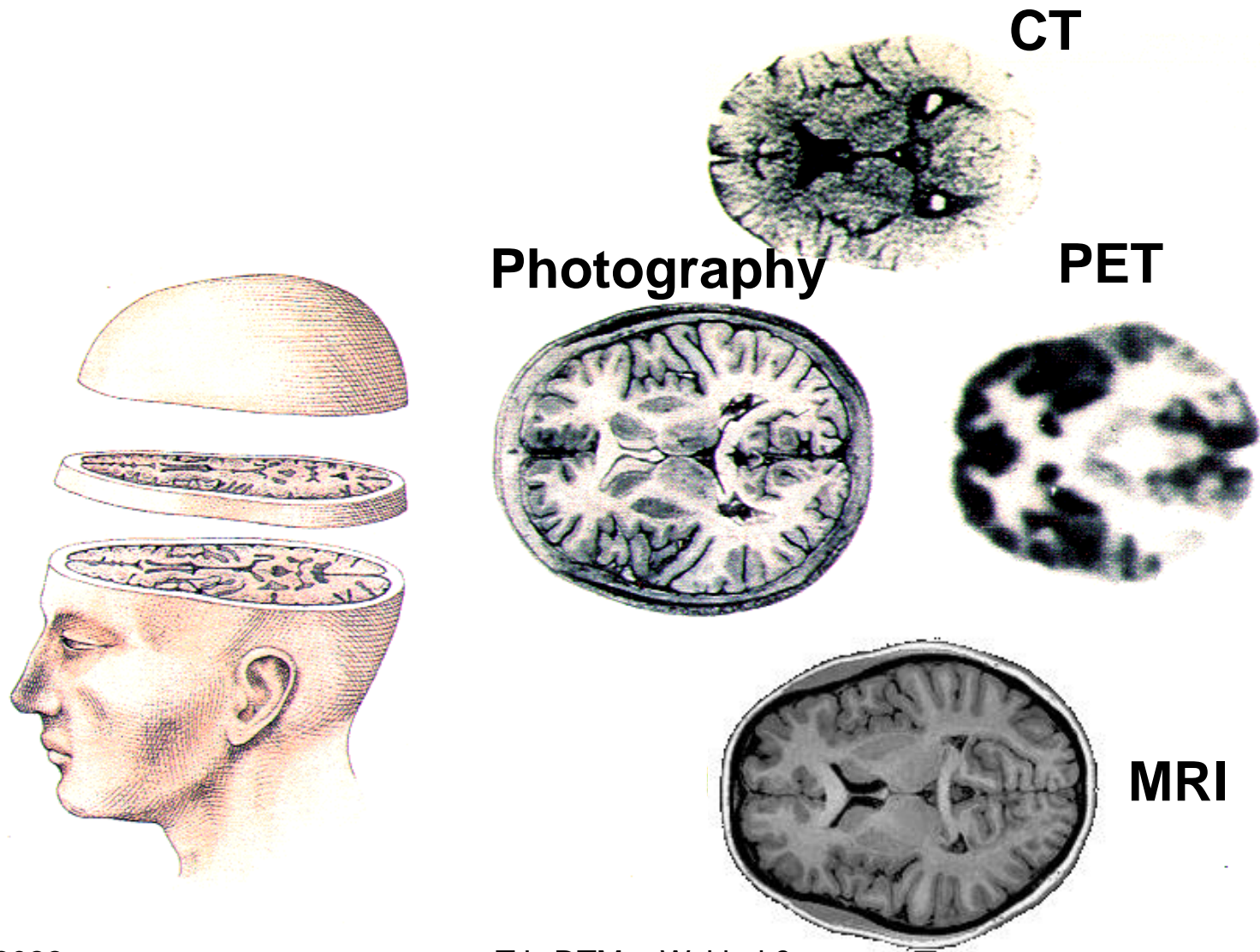
MRI obrazuje anatomię mózgu

**Functional MRI (fMRI)
obrazuje czynności
(funkcje) mózgu**

Obrazowanie mózgu: Anatomia

10.V.2022

TJwDTM - Wykład 6

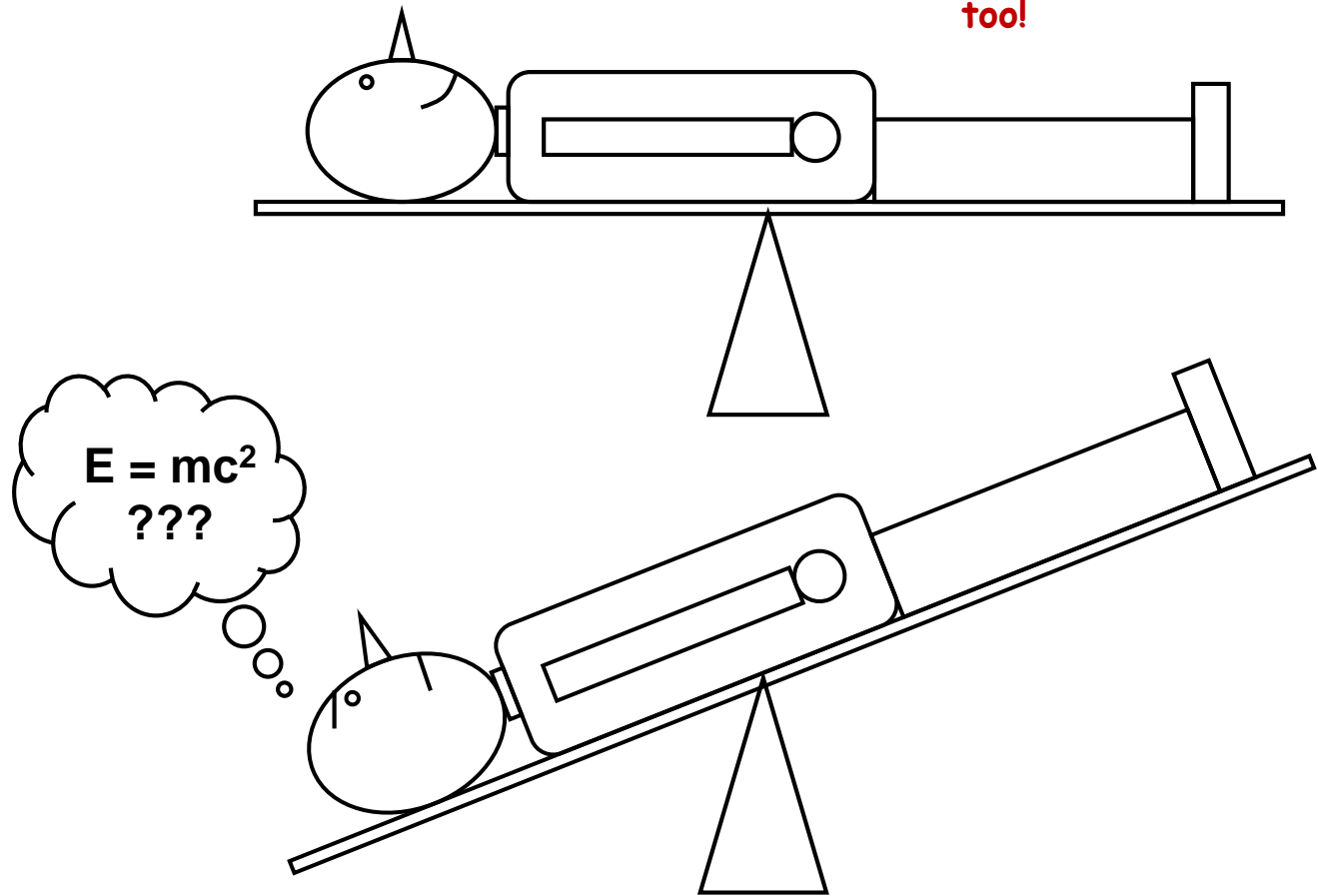
Source: modified from Posner & Raichle, *Images of Mind*

The First "Brain Imaging Experiment"

... and probably the cheapest one too!

Angelo Mosso
Włoski fizjolog
(1846-1910)

"[In Mosso's experiments] the subject to be observed lay on a delicately balanced table which could tip downward either at the head or at the foot if the weight of either end were increased. The moment emotional or intellectual activity began in the subject, down went the balance at the head-end, in consequence of the redistribution of blood in his system."

-- William James, *Principles of Psychology* (1890)

fMRI - podstawy

Od 1890 roku wiadomo, że przepływ krwi i jej natlenienie (hemodynamika) są ściśle związane z aktywnością neuronów. Wzrost przepływu krwi w kapilarach zasilających neurony jest opóźniony o 1-5 s.

Blood-Oxygen-Level Dependent (BOLD) jest kontrastem deoxyhemoglobiny we krwi stosowanym w technice MRI. Kontrast odkryty został w 1990 r przez Seiji Ogawę*, który zauważył potencjał BOLD-u dla funkcjonalnego obrazowania mózgu z MRI.

* Ogawa, S., Lee, T.M., Nayak, A.S., and Glynn, P. (1990). "Oxygenation-sensitive contrast in magnetic resonance image of rodent brain at high magnetic fields".

[Magn Reson Med](#) 14: 68-78

Rola kontrastu

Kontrast taki jak **tlenek żelaza** otulony cukrem lub skrobią (aby chronić przed systemem obronnym organizmu), powoduje lokalne zaburzenia pola magnetycznego rejestrowane przez skaner MRI.

Sygnały związane z tym rodzajem kontrastu są proporcjonalne do objętości krwi mózgowej.

Jest to jednakże metoda semi-inwazyjna, choć jej czułość jest znacznie wyższa niż w metodzie BOLD.

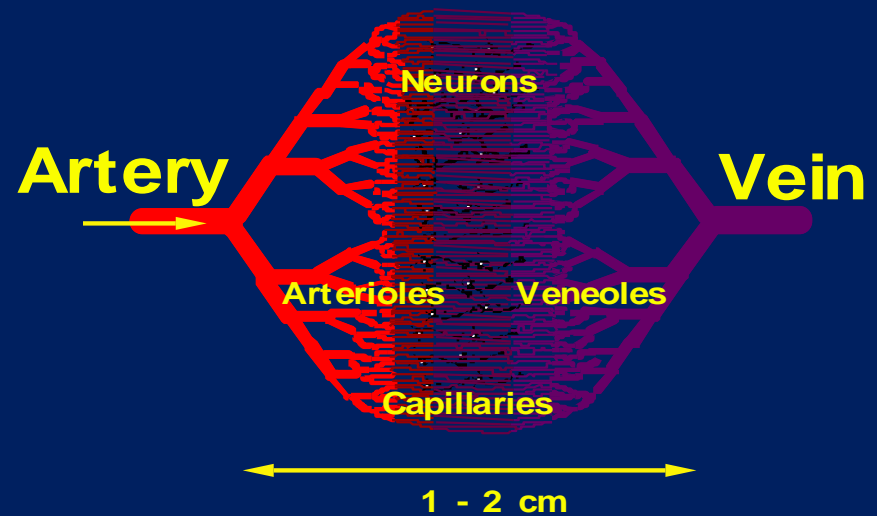
Korelacje z kontrastem BOLD

Aktywność neuronów → CBF (cerebral blood flow)

- Tempo metabolizmu
- Aktywność elektryczna (potencjał pola elektrostatycznego)
- Obecność niektórych neuroprzekaźników

Vascular Network

- **Arterioles (tętniczki)**
  - $\gamma=95\%$ at rest.
  - $\gamma=100\%$ during activation.
  - 25 μm diameter.
  - $<15\%$ blood volume of *cortical tissue*.
- **Venules (żyłki)**
  - $\gamma=60\%$ at rest.
  - $\gamma=90\%$ during activation.
  - 25-50 μm diameter.
  - 40% blood volume of *cortical tissue*.
- **Red blood cell**
  - 6 μm wide and 1-2 μm thick.
  - Delivers O_2 in form of oxyhemoglobin.
- **Capillaries**
  - $\gamma=80\%$ at rest.
  - $\gamma=90\%$ during activation.
  - 8 μm diameter.
  - 40% blood volume of *cortical tissue*.
  - Primary site of O_2 exchange with tissue.

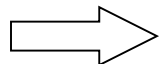

Source: Chris Thomas' Slides

10.V.2022

TJwDTM - Wykład 6

Transit Time = 2-3 s

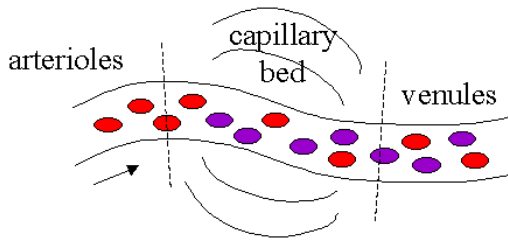
Sygnal BOLD

(Blood Oxygen Level Dependent)

↑ neural activity → ↑ blood flow → ↑ oxyhemoglobin → ↑ T2* → ↑ MR signal

T2-relaksacja magnetyzacji poprzecznej

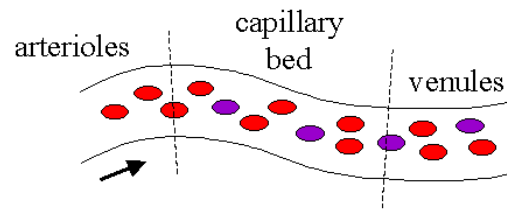
Basal state

- normal flow
- basal level [Hbr]
- basal CBV
- normal MRI signal

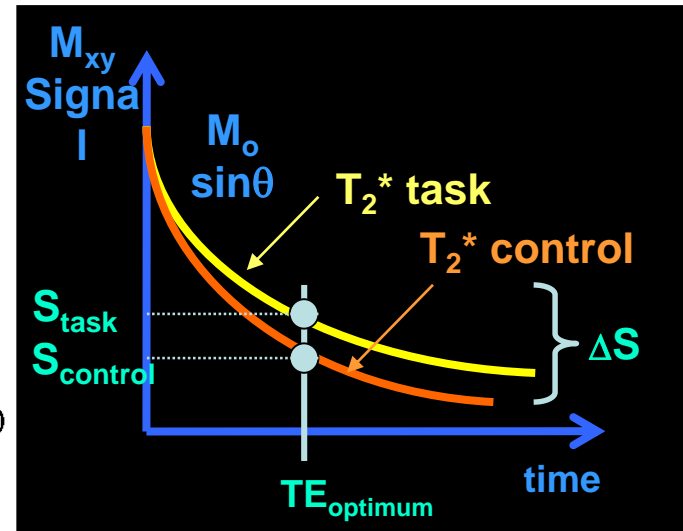
● = HbO₂
● = Hbr

Activated state

- increased flow
- decreased [Hbr] (*lower field gradients around vessels*)
- increased CBV
- increased MRI signal (*from lower field gradients*)

CBF (cerebral blood flow)

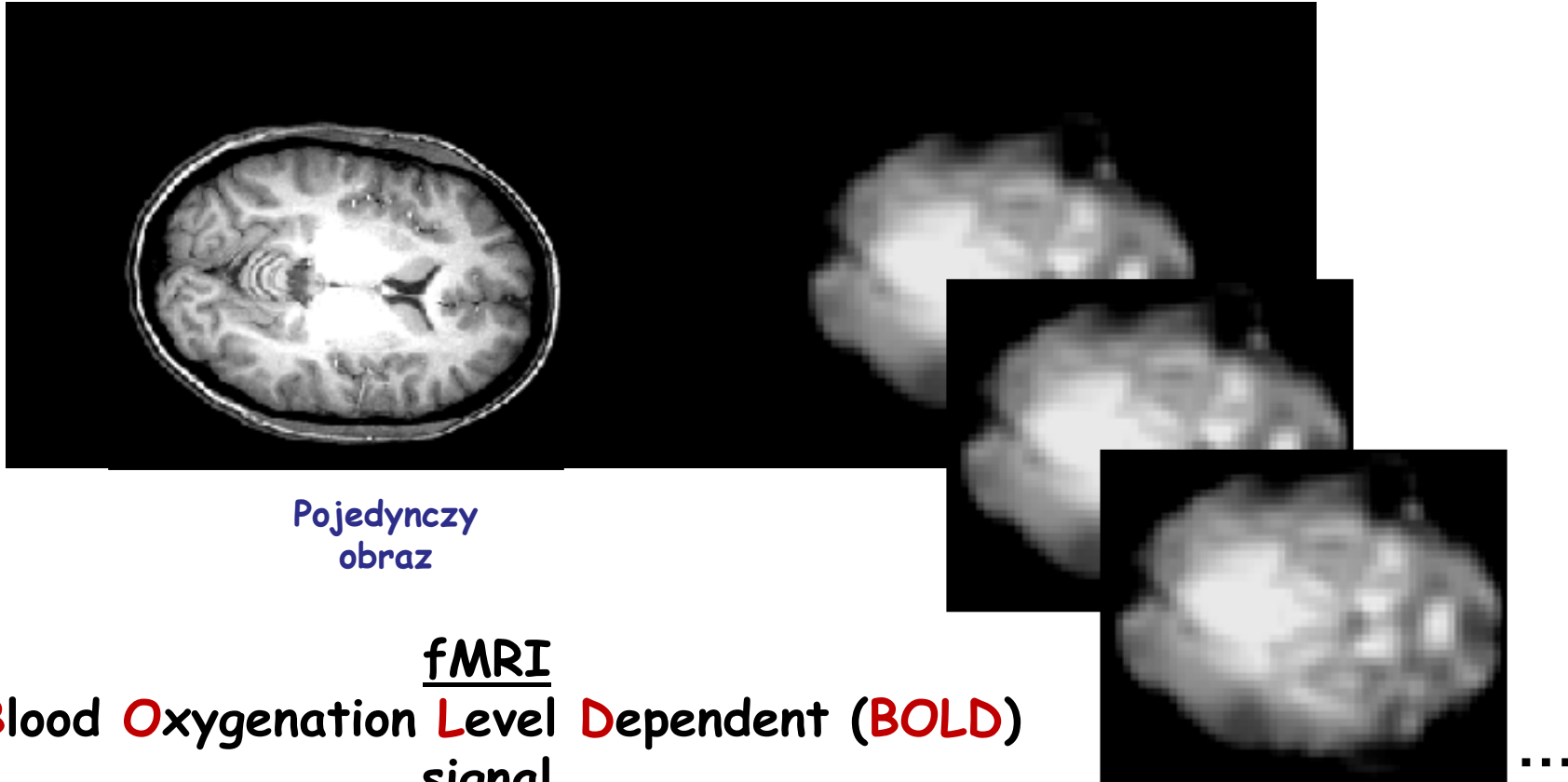
Source: Jorge Jovicich

Source: [Brief Introduction to fMRI](#) by Irene Tracey

MRI vs. fMRI

Wysoka rozdzielczość
(1 mm)

niska rozdzielczość
(~3 mm, ale może być
lepiej)

Pojedynczy
obraz

fMRI

Blood Oxygenation Level Dependent (BOLD)
signal

indirect measure of neural activity

Wiele obrazów
(np., co 2 s przez 5
min)

↑ neural activity → ↑ blood oxygen → ↑ fMRI signal

Technika fMRI

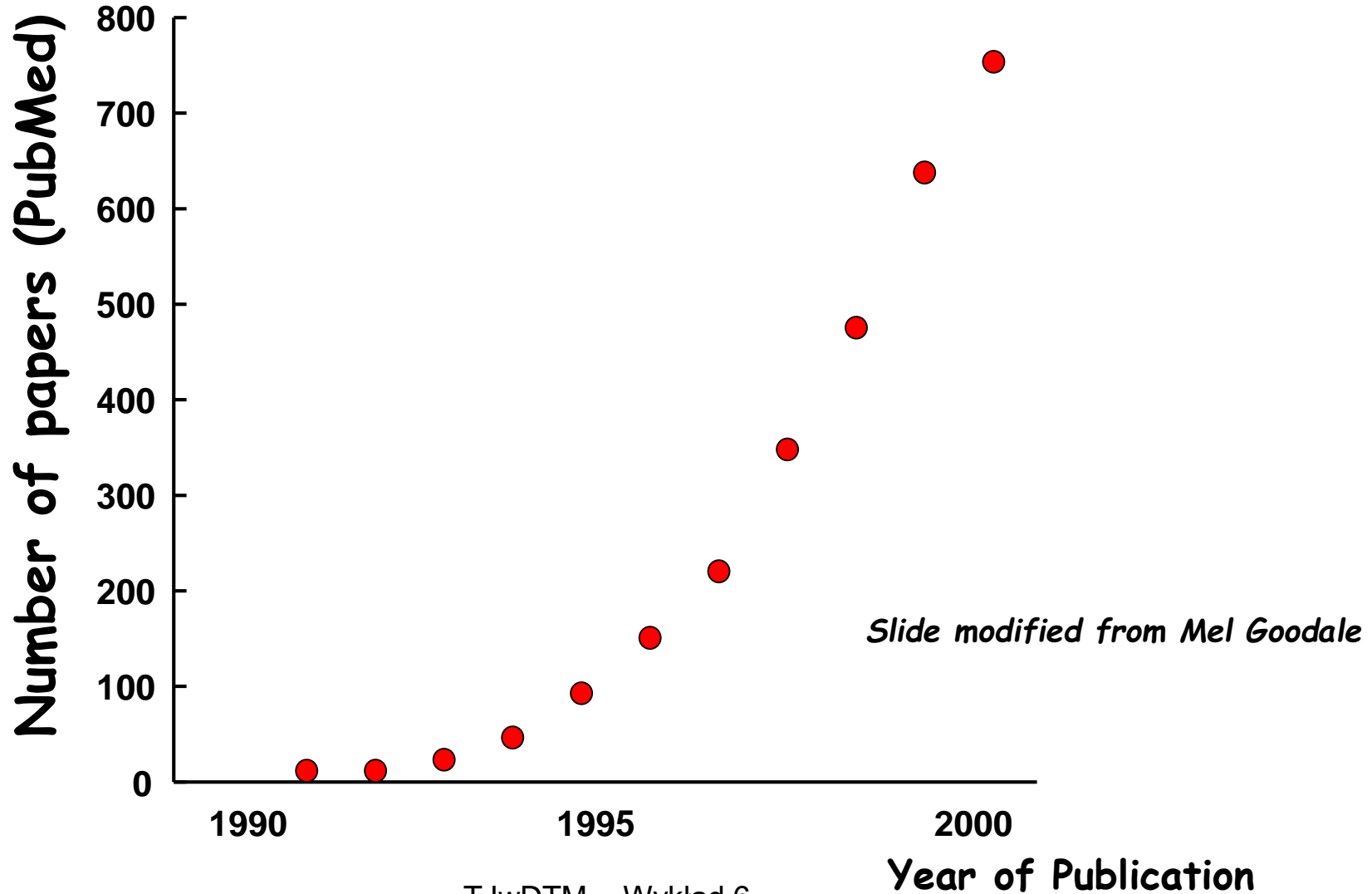
Efekty BOLD mierzymy przez akwizycję objętościową obrazów z kontrastem ważonym czasami T1 lub T2. Obrazy rejestrujemy z umiarkowaną rozdzielczością przestrzenną i czasową; obrazy zwykle zapisujemy co 1-4 sekund, a voxele mają rozmiar sześcianów o boku około 2-4 milimetrów.

Współczesne rozwiązania techniczne pozwalają osiągnąć rozdzielczość rzędu pojedynczych milimetrów.

Odpowiedź mózgu na stymulację trwa ok. 15 s.

Wzrost zainteresowania fMRI

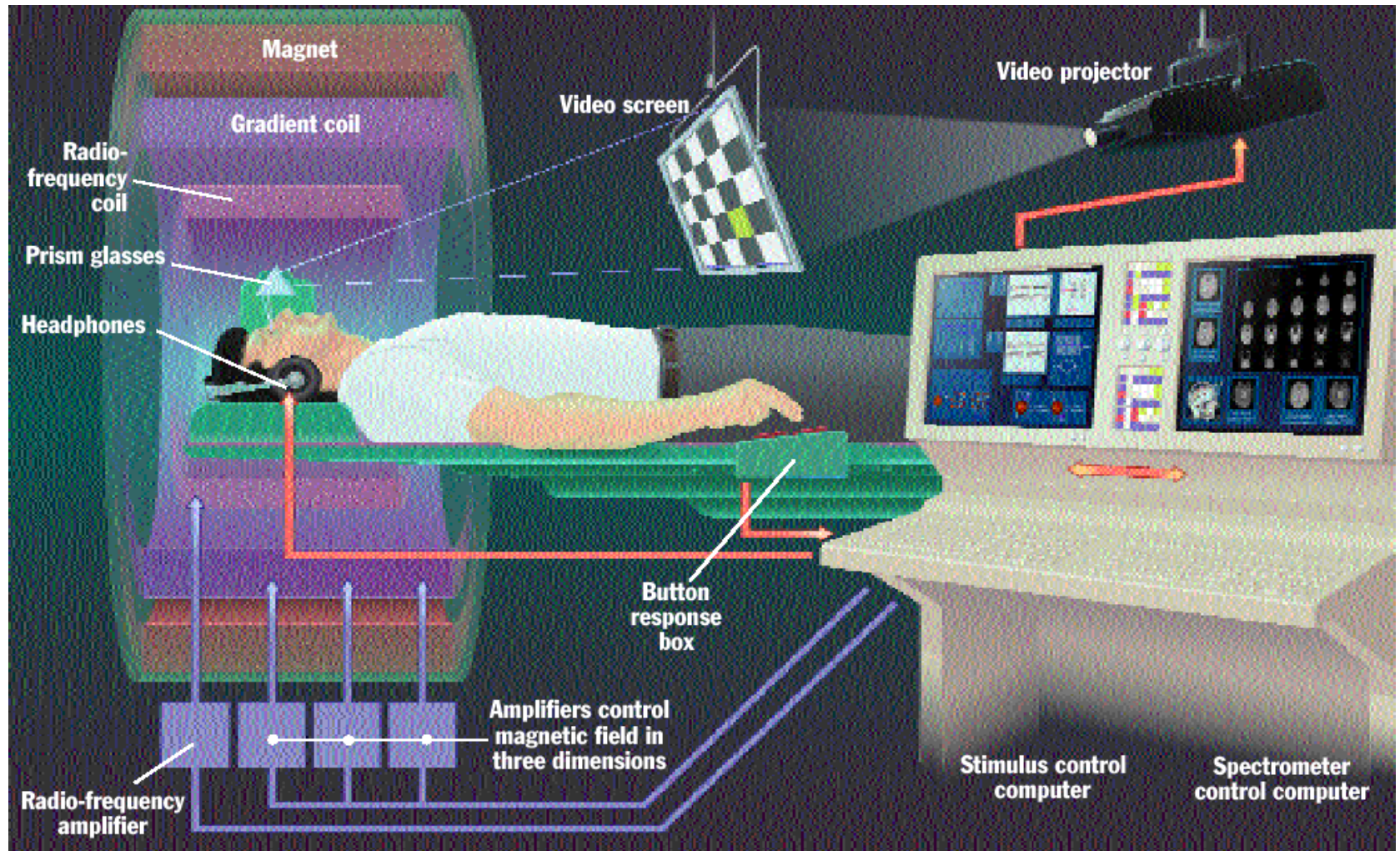
746 papers (2001)

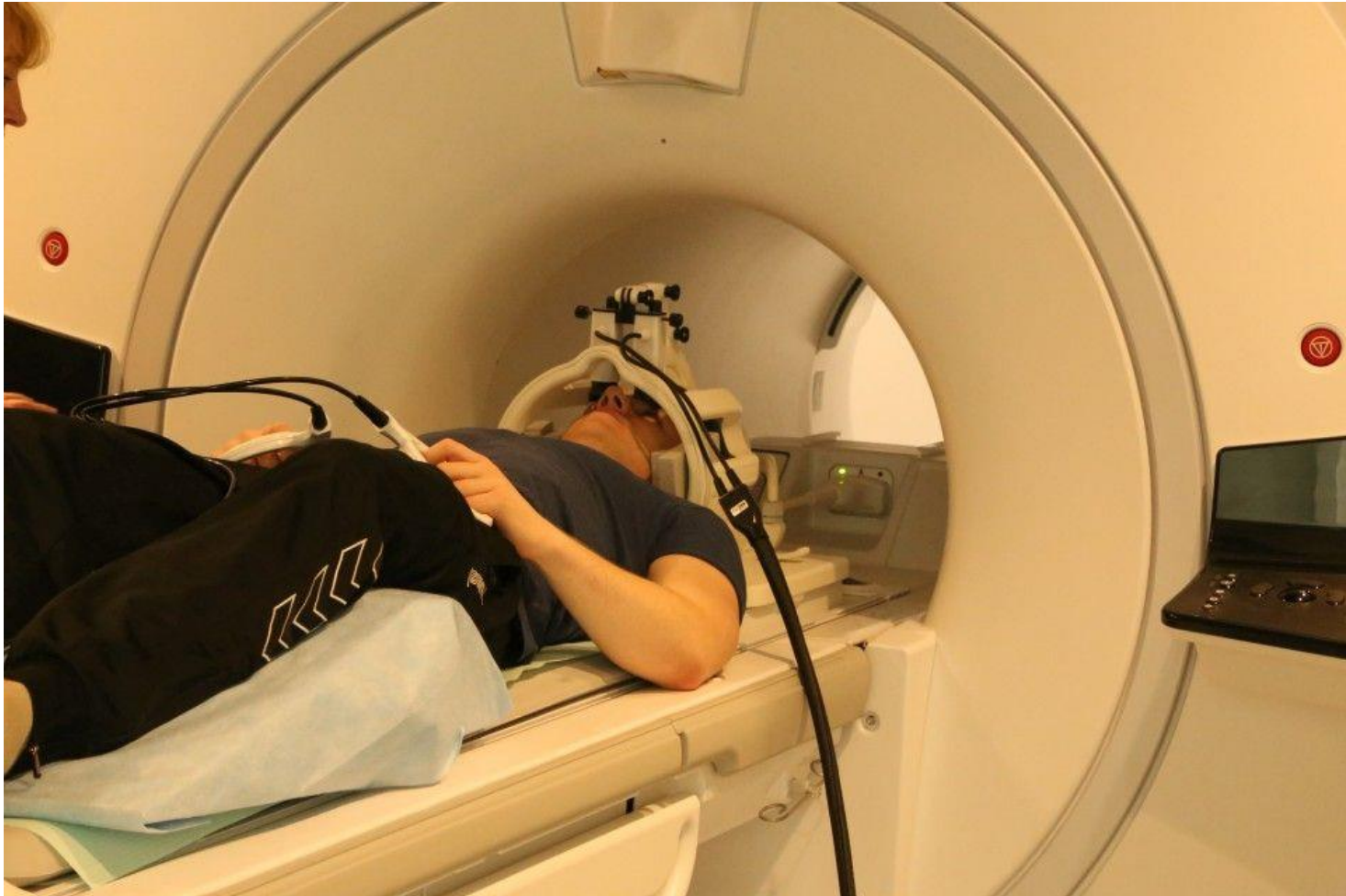
Tools Necessary for fMRI

- High-field MRI (1.5T or greater) scanner
  - BOLD effect (fMRI signal) increases with field strength
- Fast imaging sequence
  - Echo Planar Imaging (EPI)
- Stimulus presentation equipment
  - Projector to show visual stimuli
  - Response devices such as button box to record subject's response
  - Headphones for auditory stimuli (and hearing protection)

Aparatura dla fMRI

Skaner fMRI

10.V.2022

INSTYTUT BIOCYBERNETYKI
I INŻYNIERII BIOMEDYCZNEJ
im. Macieja Nałęcz
POLSKIEJ AKADEMII NAUK

Aparatura dla fMRI

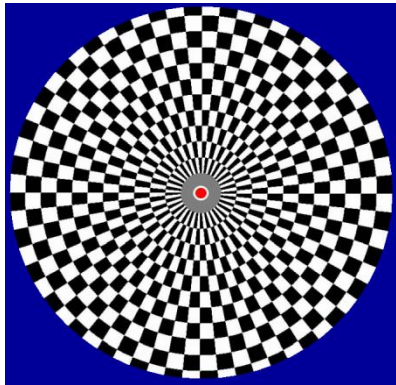

10.V.2022

Functional Brain Mapping with MRI

- *Basic concept - changes in neuronal activity produces a measurable change in MR signal*
- Collect 100-500 MRI scans continuously (every 2-3s)
- Experimenter induces changes in activity at *known points in time* by having subject perform some cognitive or motoric task
- Analysis statistically tests for MR signal changes that corresponding to experimental task

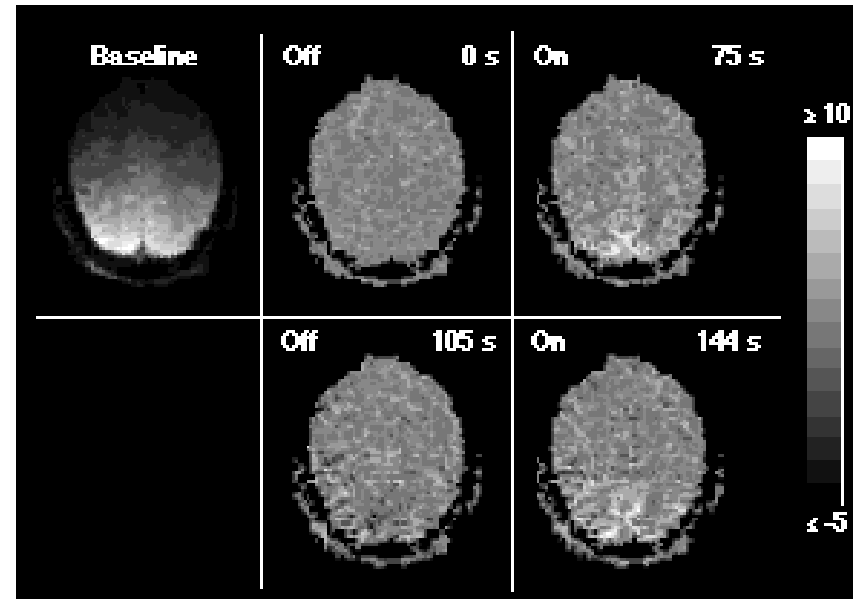
Aktywacja fMRI

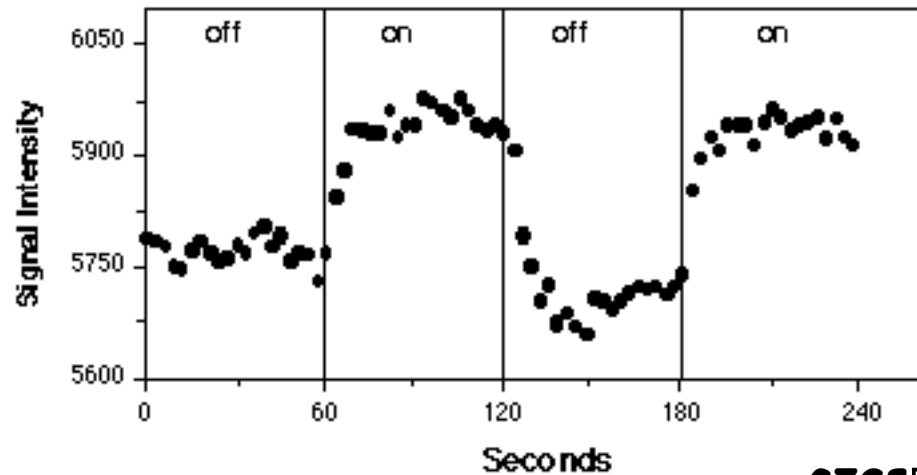
Migocząca szachownica

OFF (60 s) - ON (60 s) - OFF (60 s) - ON (60 s) - OFF (60 s)

Source: Kwong et al., 1992

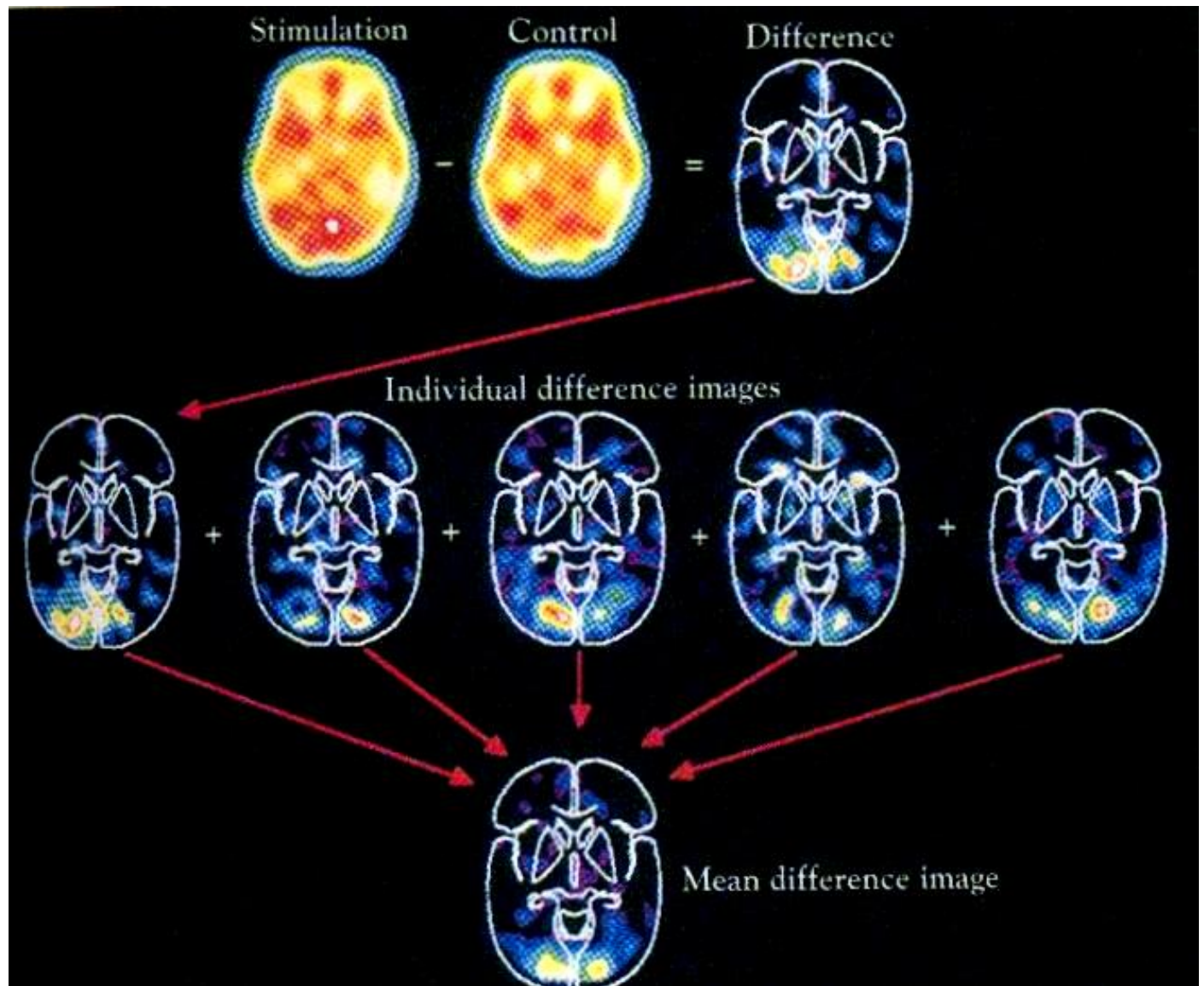

Aktywność mózgu

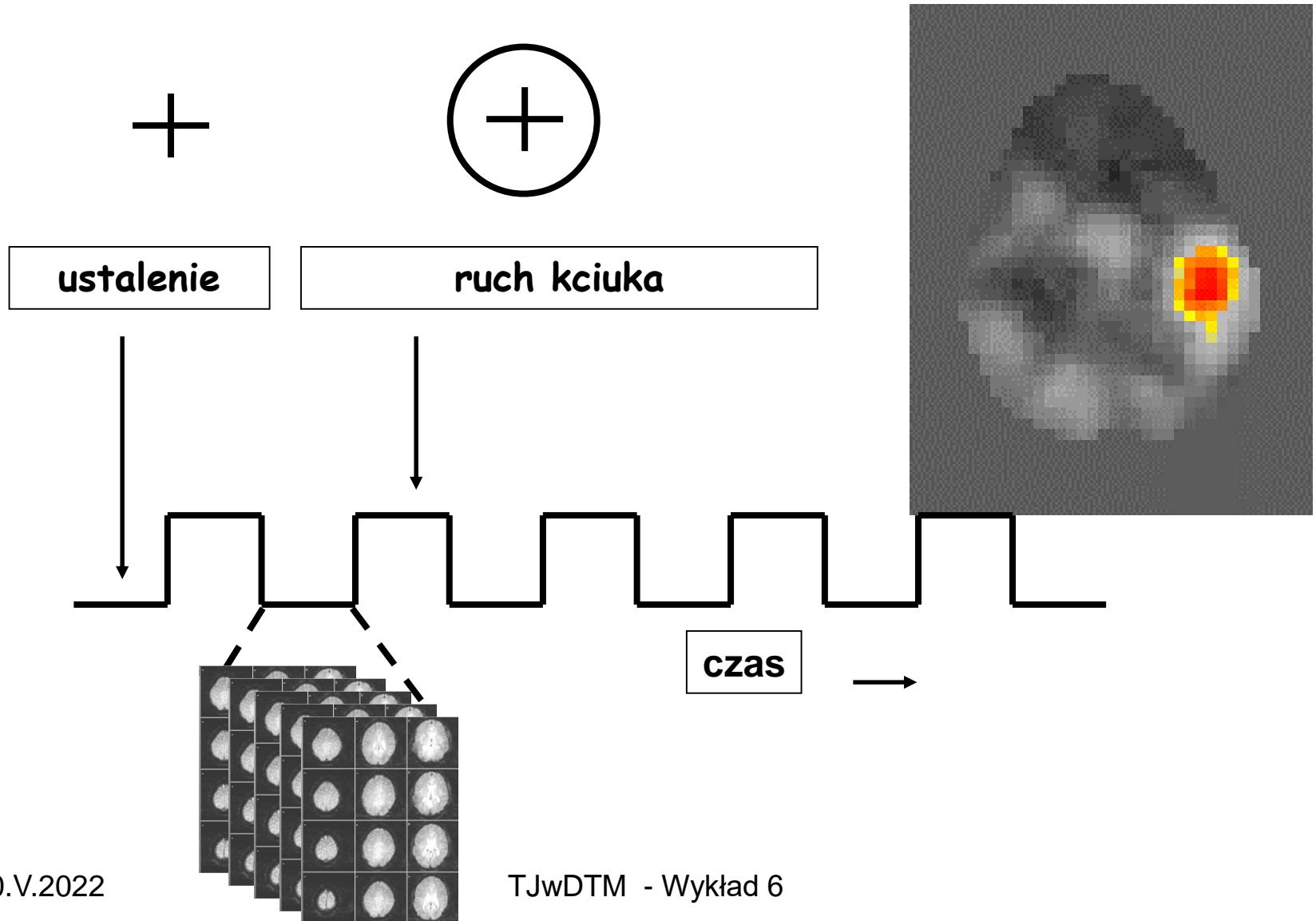

czas →

Aktywacja PET i fMRI

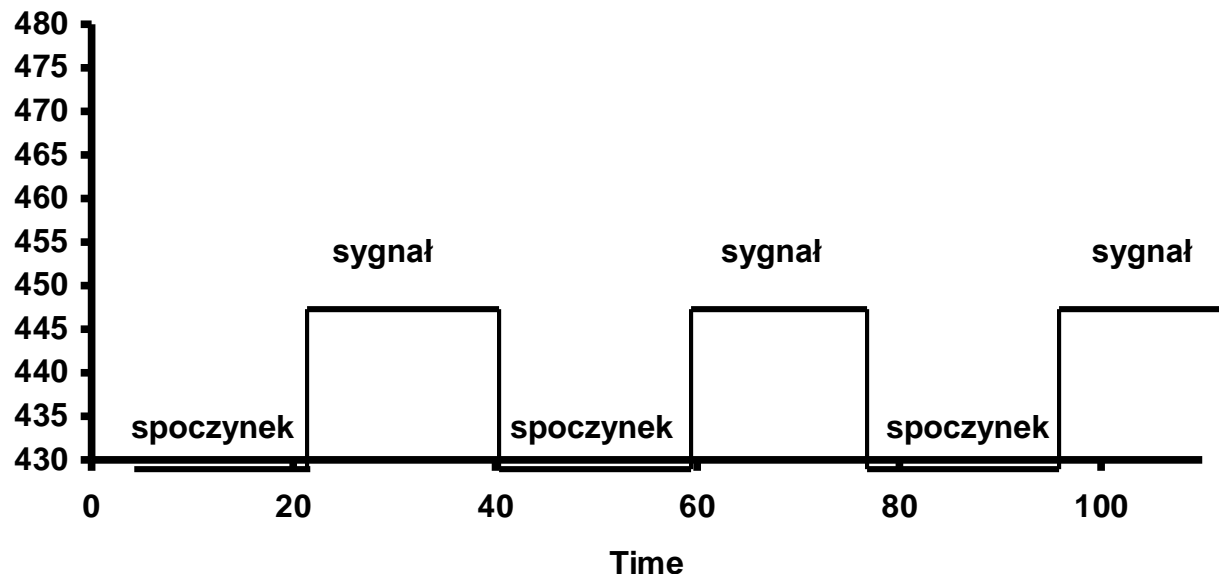

Podstawowe eksperymenty fMRI

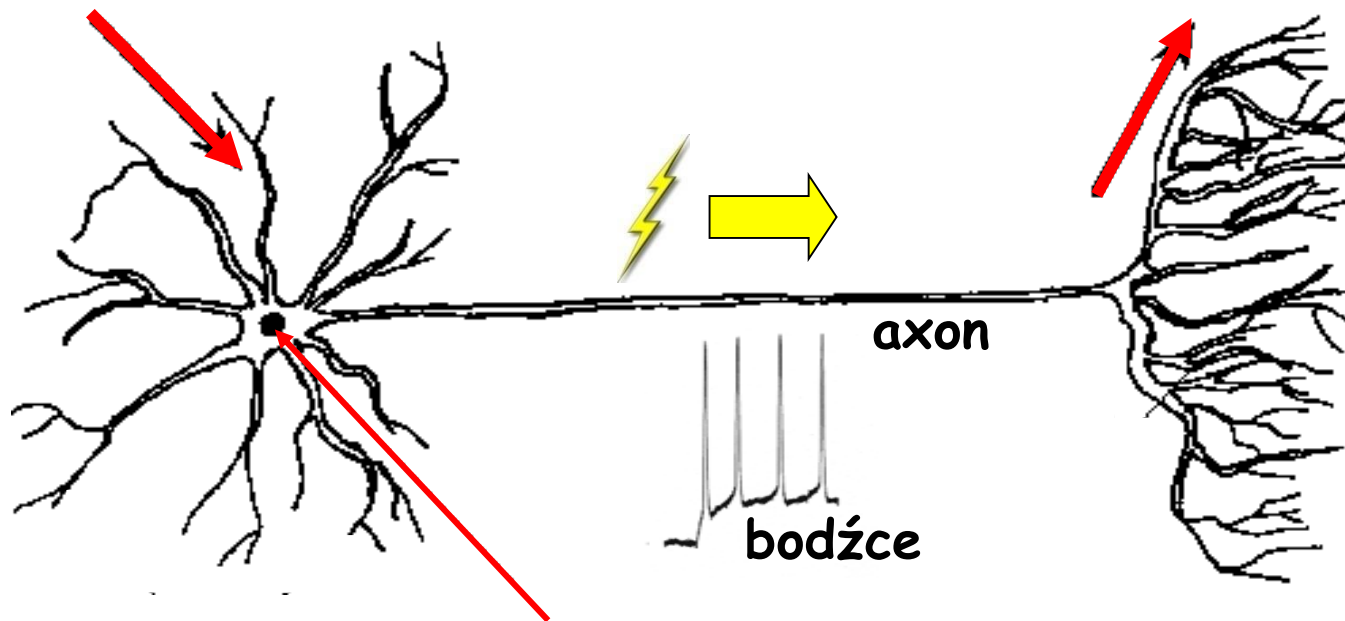

Analiza danych

Zidentyfikuj voxele ze zmianami sygnału znakowane znacznikami czasowymi z eksperymentu

Sygnaty elektryczne indukowane przez aktywność neuronów

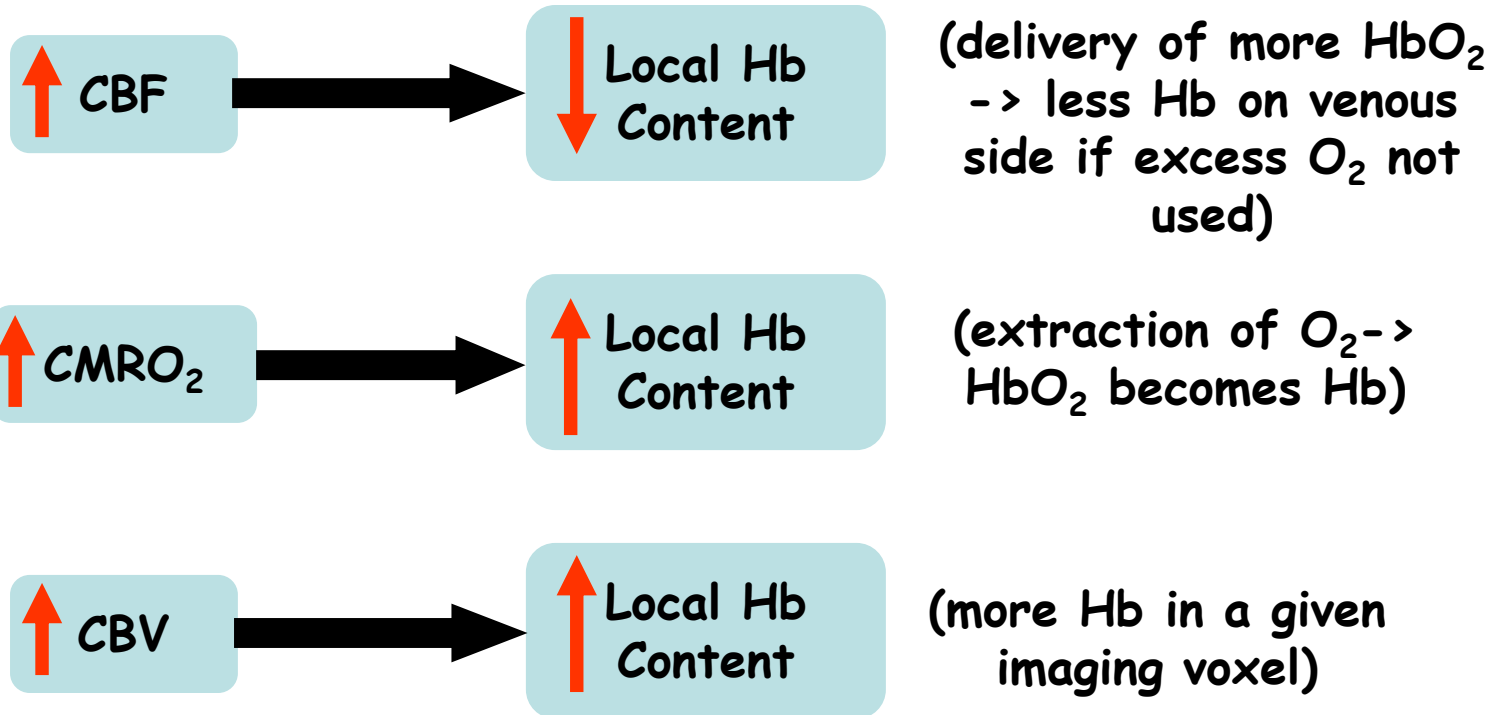
From: Daniel Bulte
Centre for Functional MRI of
the Brain
University of Oxford

Biophysical Changes Induced by Neuronal Activity

- Increase in glucose utilization ($rCMR_{glu}$) by 20–40%
- Increase in oxygen utilization ($rCMRO_2$) by 5–25%
- Increase in blood volume ($rCBV$) by 5–30%
- Increase in blood flow ($rCBF$) by 20–70%
- Increase in venous O_2 (basis of BOLD signal)

Sygnal BOLD

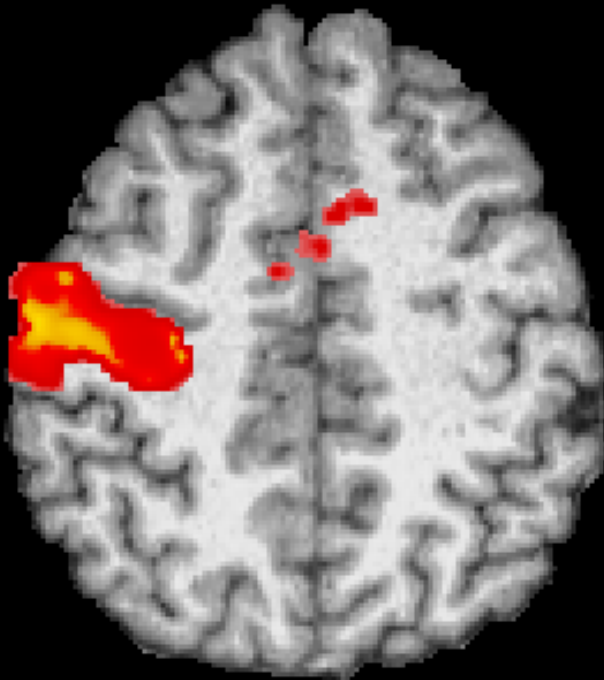
- CBF, CBV, and $CMRO_2$ have different effects on HbO_2 concentration:

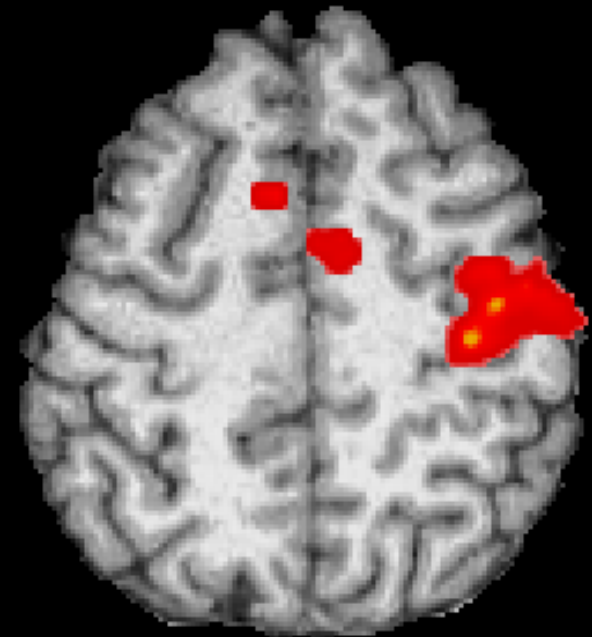
- Interaction of these 3 produce BOLD response
- They change $[Hb]$ which affects magnetic environment.

Kontrolowany ruch kciuka

Prawy kciuk

Lewy kciuk

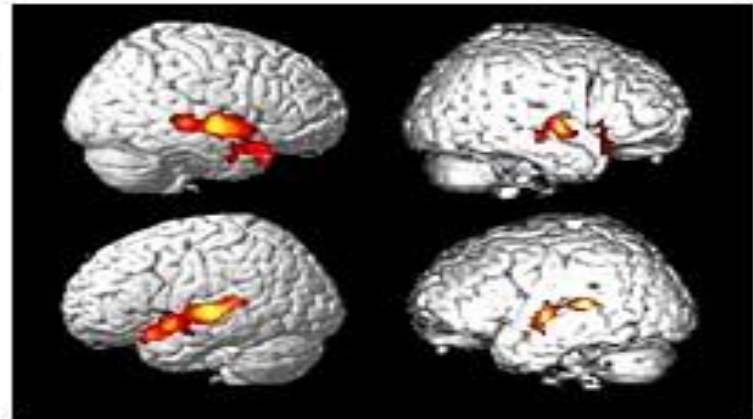

Aktywność w stanie wegetatywnym

Vegetative patient 'communicates'

A patient in a vegetative state can communicate just through using her thoughts, according to research.

A UK/Belgium team studied a 23-year-old woman who had suffered a severe brain injury in a road accident, which left her apparently unable to communicate.

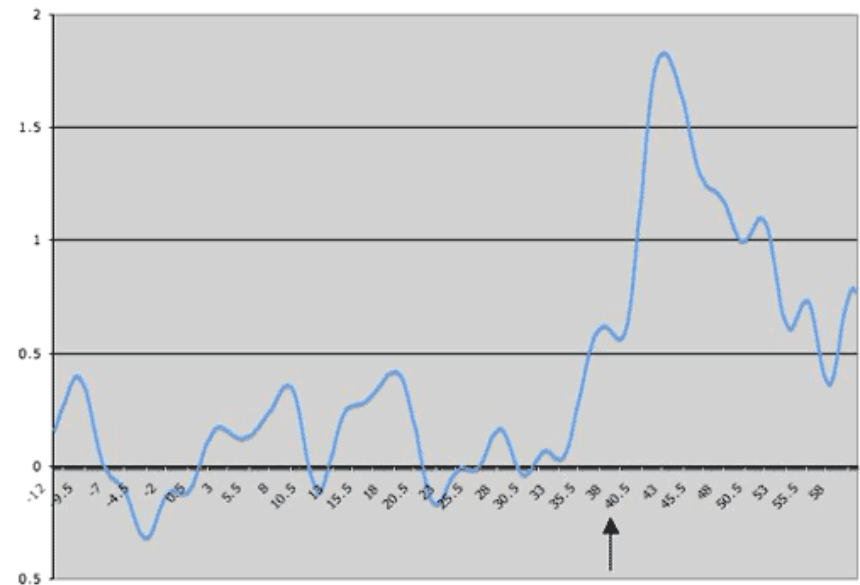
The healthy brain (l) showed the same activity as the patient's (r)

By scanning her brain, they discovered she could understand spoken commands and even imagine playing tennis.

They said their findings, published in *Science*, were "startling", but cautioned this could be a one-off case.

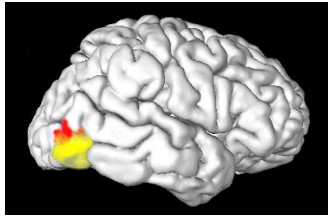
Five months after her accident, which happened in July 2005, the researchers used functional magnetic resonance imaging (fMRI) to record the woman's brain activity.

Aktywność mózgowia inicjowana drastyczną sceną

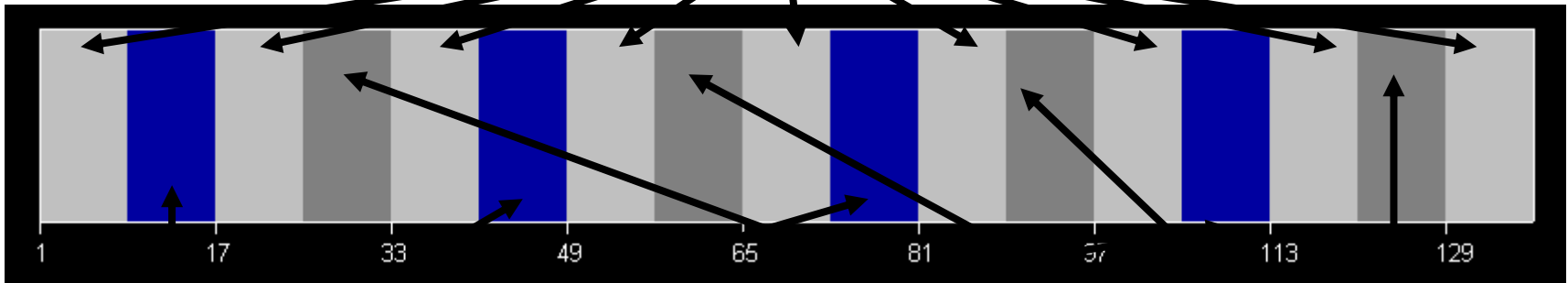
Odpowiedź podczas sceny filmowej (człowiek miażdżony przez dinozaura)

Prosty eksperyment: lokalizator BZP

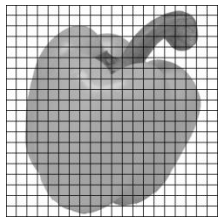

Boczny zespół
potyliczny (BZP)
Reaguje na
obraz obiektu

ciemny
ekran

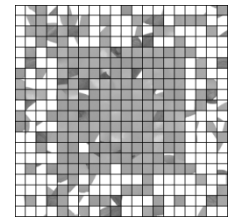

nietknięty
obiekt

TIME →

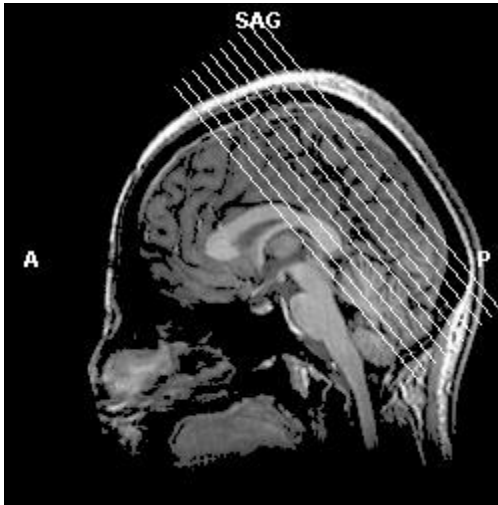
rozzruczony
obiekt

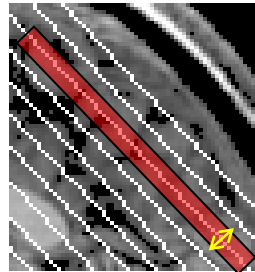
One volume (12 slices) every 2 seconds for
272 seconds (4 minutes, 32 seconds)

Condition changes every 16 seconds (8
volumes)

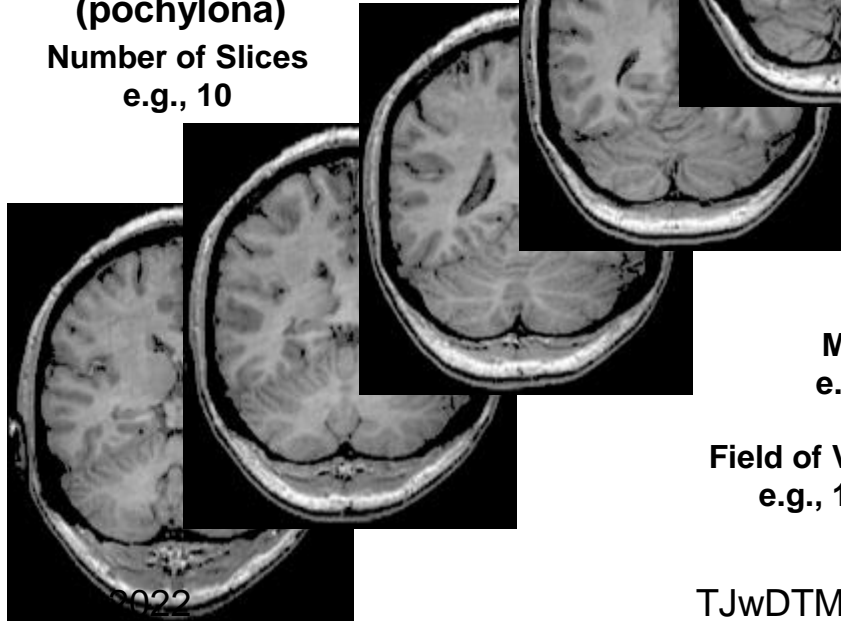
Slice Terminology

SAGITTAL SLICE
(pochylona)
Number of Slices
e.g., 10

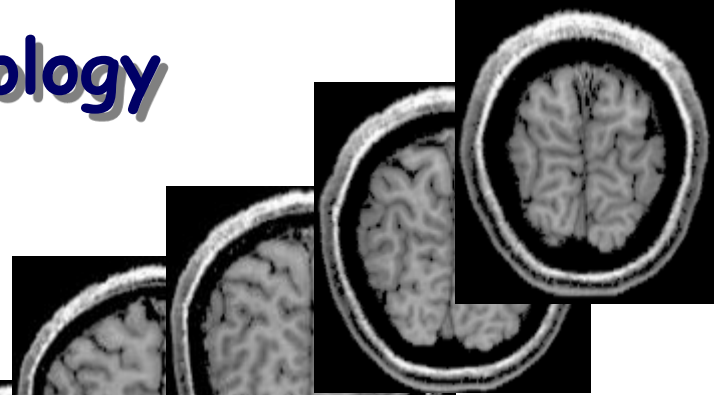

Slice Thickness
e.g., 6 mm

Matrix Size
e.g., 64 x 64

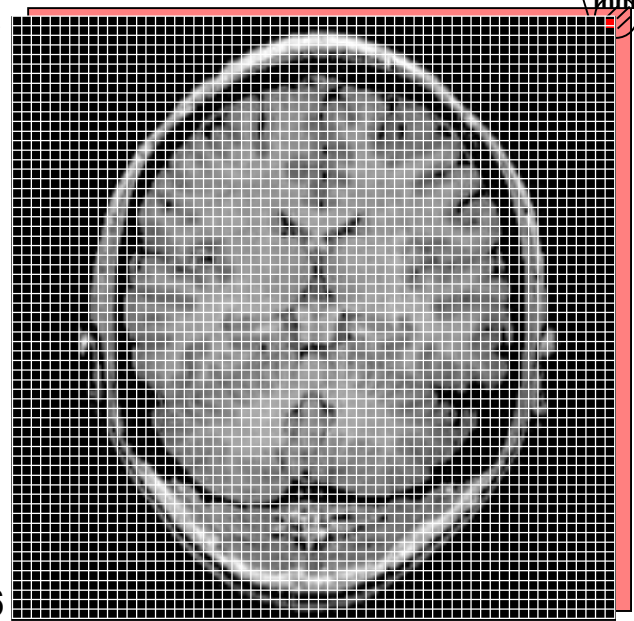
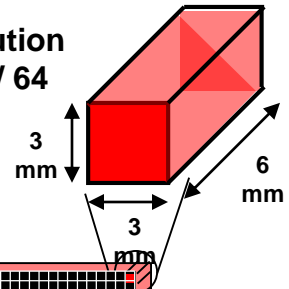
Field of View (FOV)
e.g., 19.2 cm

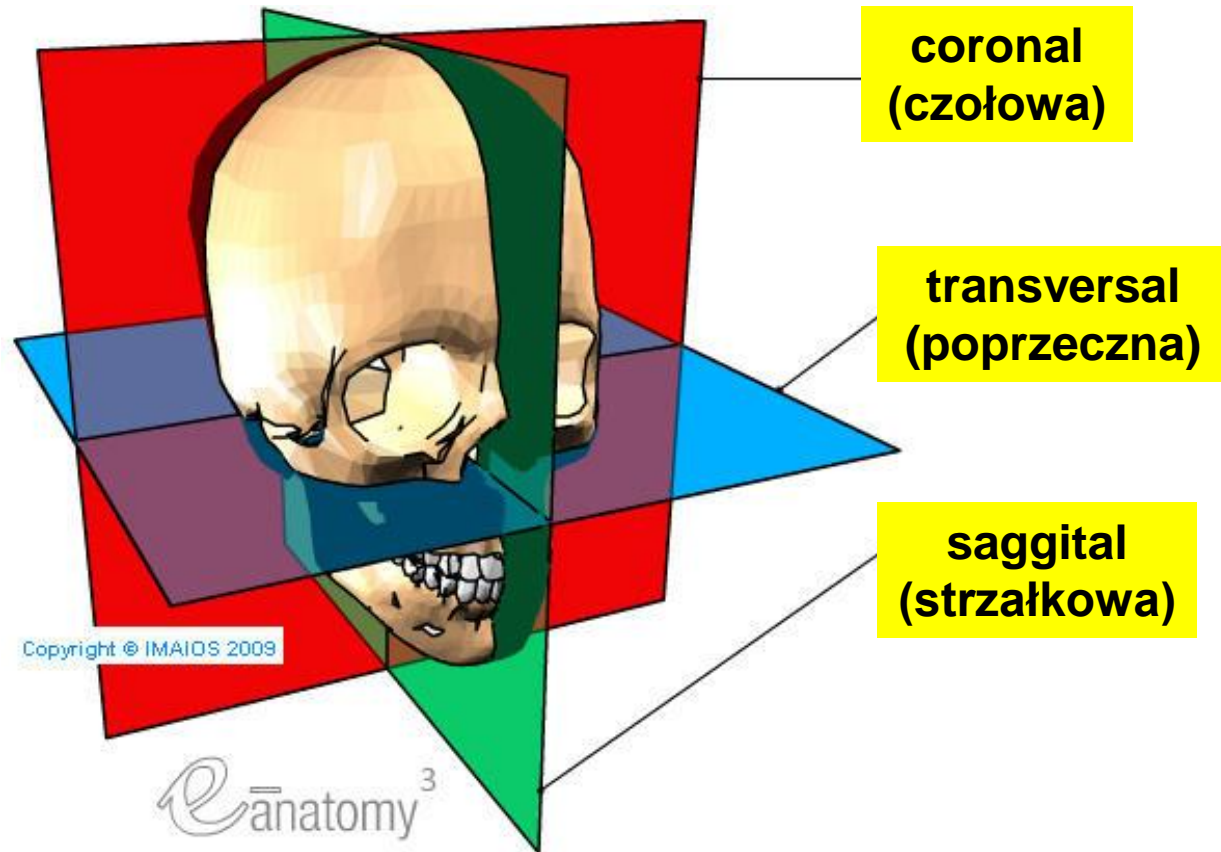
VOXEL
(Volumetric Pixel)

In-plane resolution
e.g., 192 mm / 64
= 3 mm

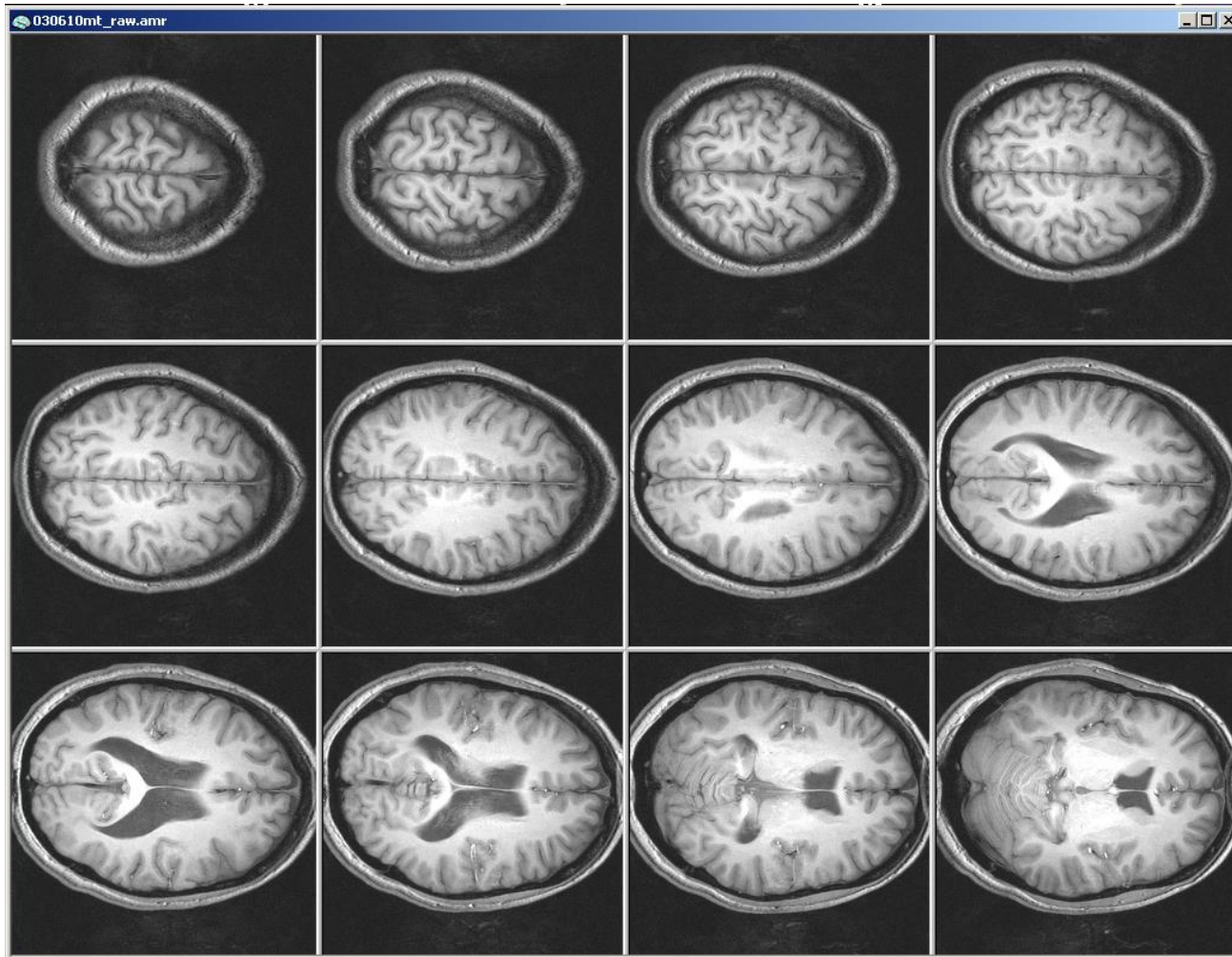
IN-PLANE SLICE

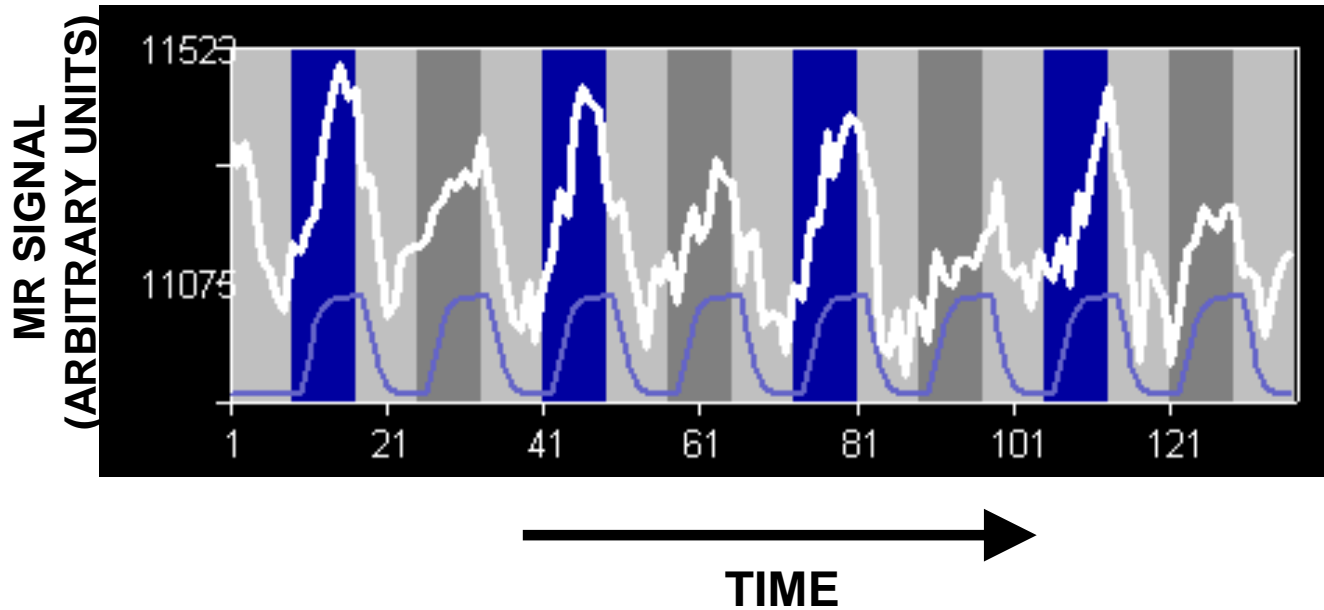
Terminologia nazw płaszczyzn

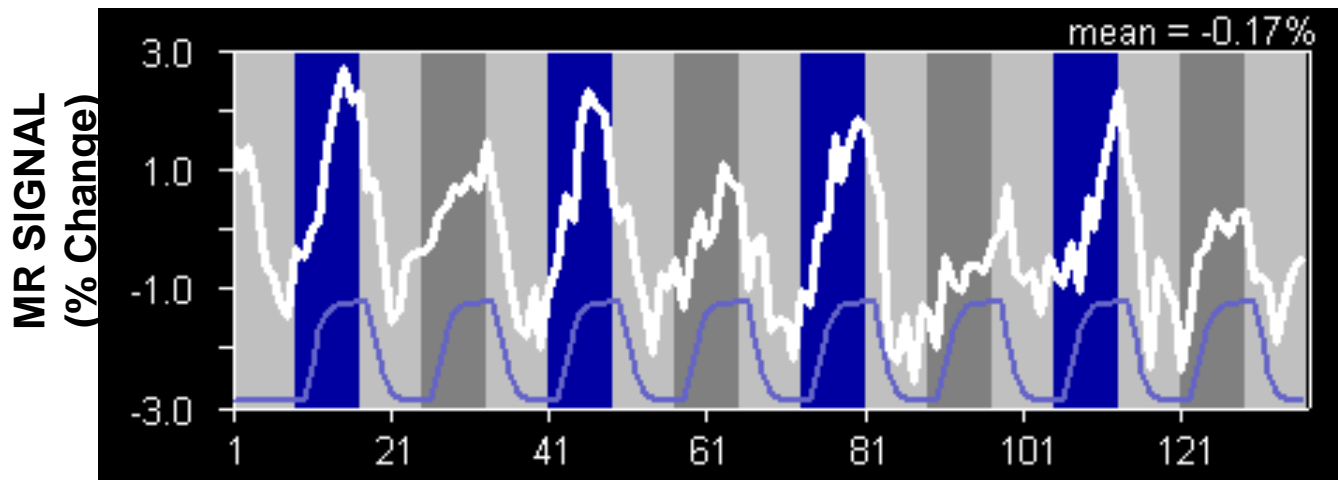
Warstwy anatomiczne odpowiadające warstwom funkcjonalnym

Przebiegi czasowe

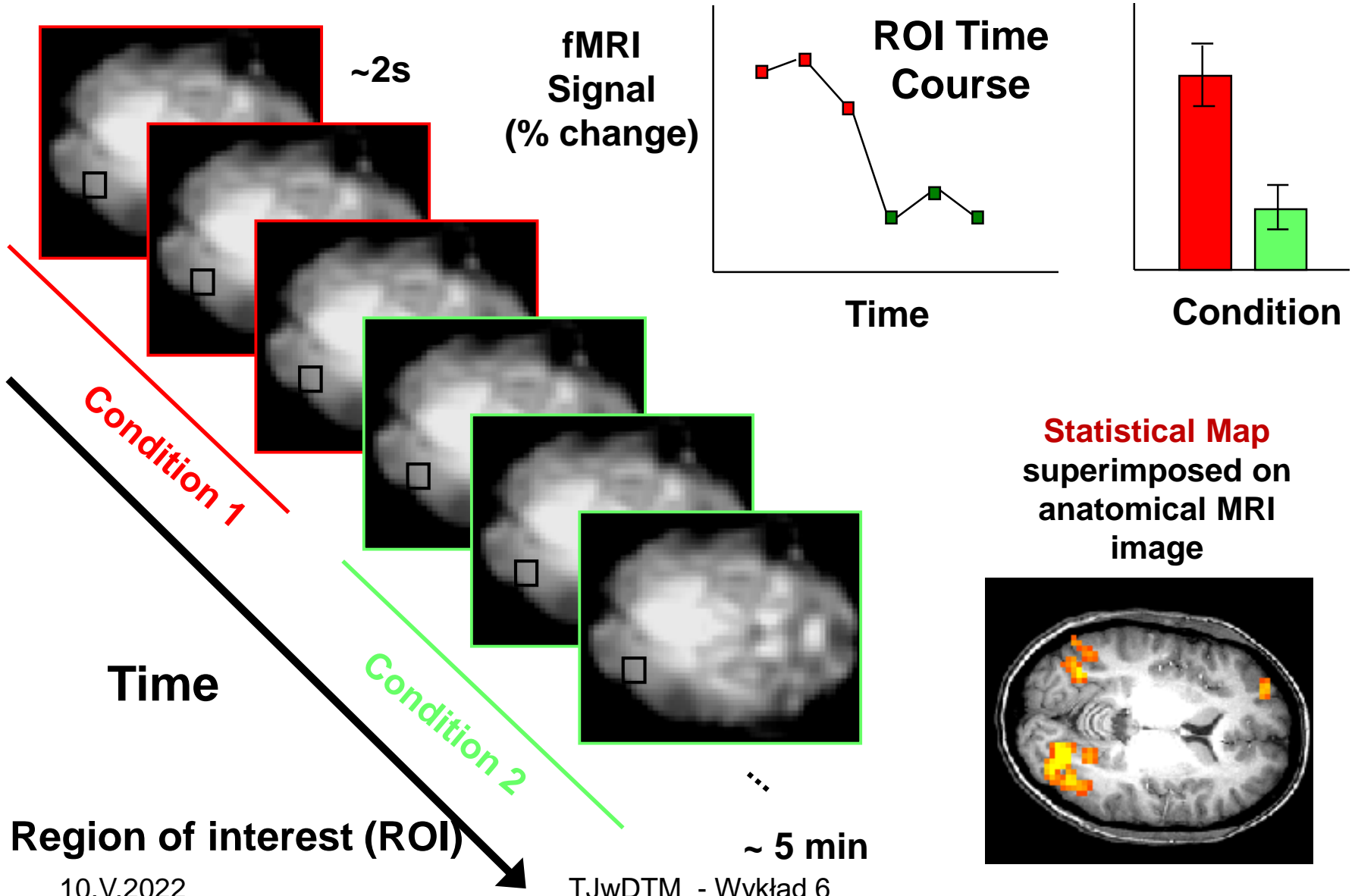
Względny sygnał zmienia się od cewki do cewki, voxela do voxela, od dnia do dnia, od obiektu do obiektu

To make the y-axis more meaningful, we usually convert the signal into units of % change:
 100^*
 $(x - \text{baseline}) / \text{baseline}$
Changes are typically in the order of 0.5-4 %.

Statystyka aktywności obszaru

Functional images

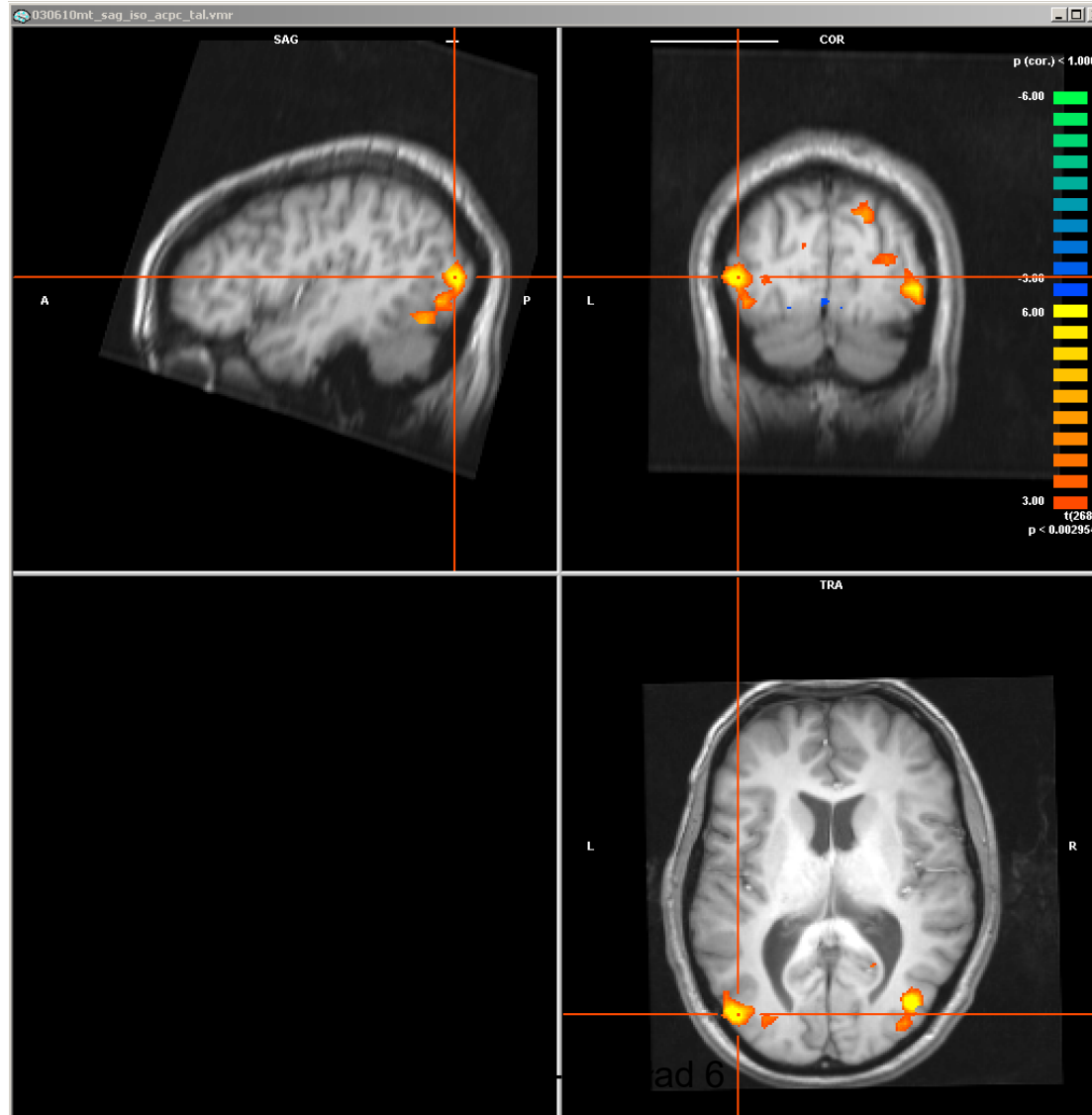

Region of interest (ROI)

10.V.2022

TJwDTM - Wykład 6

2D → 3D

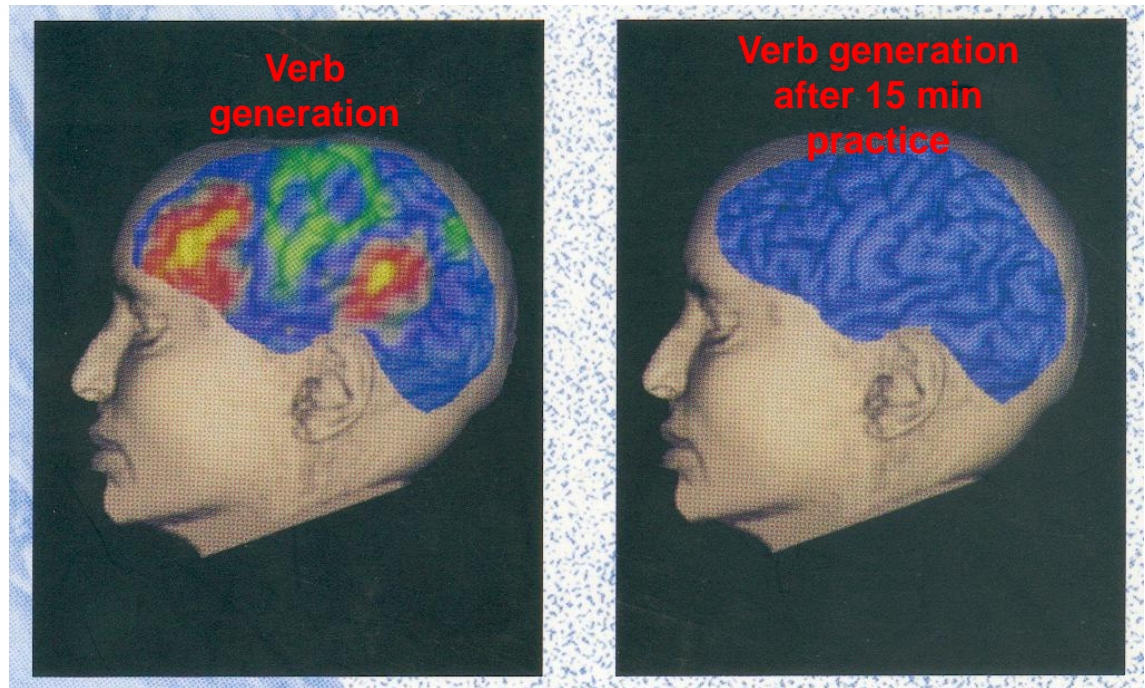

10.V.2022

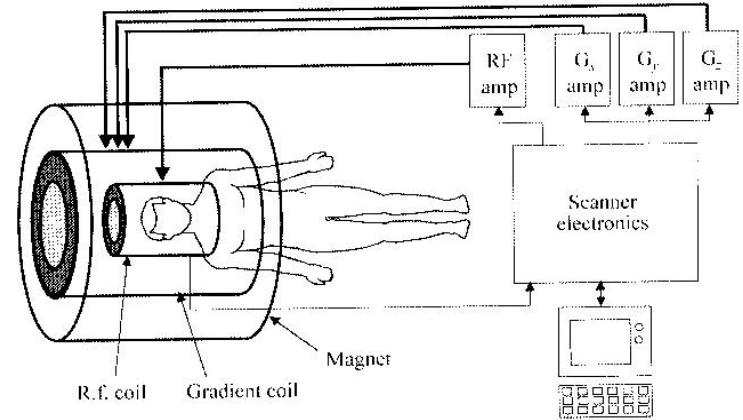
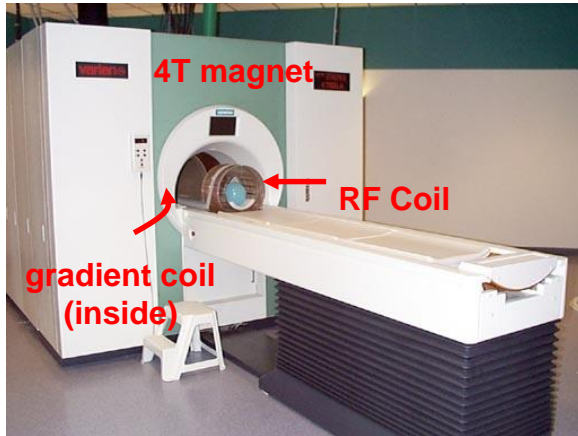
fMRI mierzy aktywność osobniczą

- Aktywność zależy od:
  - Jak są aktywne neurony
  - Ile neuronów wykazuje aktywność
  - uwaga
    - ↑ aktywność
  - nauka
    - ↓ aktywność
- fMRI nie pokazuje fizjologii pojedynczych neuronów

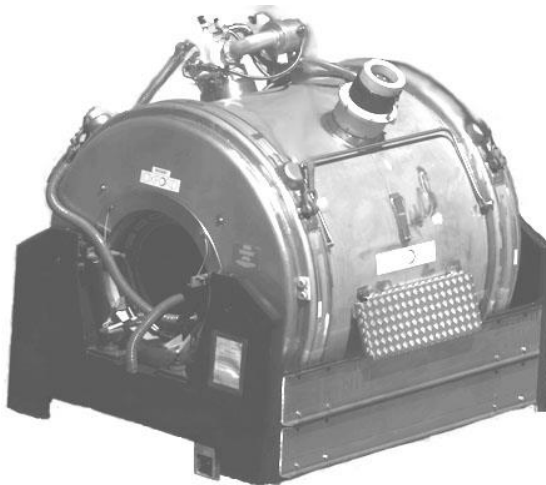
Ideas from:
Scannell & Young, 1999,
Proc Biol Sci

Niezbędna aparatura fMRI

Magnet

Gradient Coil

RF Coil

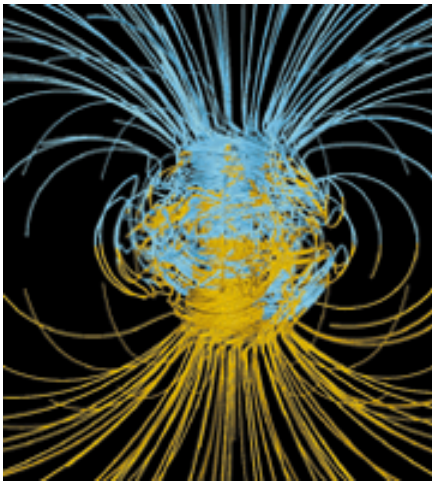
Wysokie pole magnetyczne

Bardzo silne pole magnetyczne

1 Tesla (T) = 10,000 Gauss

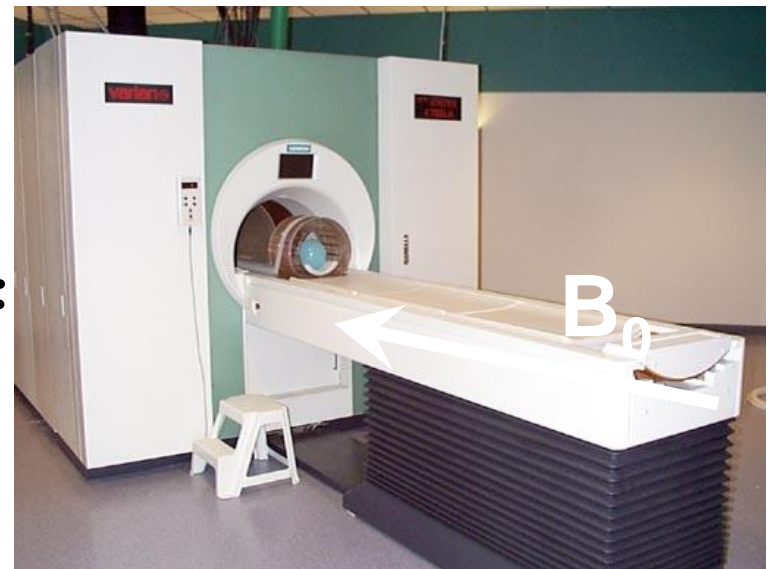
Ziemskie pole magnetyczne = 0.5 Gauss

4 Tesle = $4 \times 10,000 \div 0.5 = 80,000X$ Ziemskie pole magnetyczne

$\times 80,000 =$

Robarts Research Institute 4T

Source: www.spacedaily.com

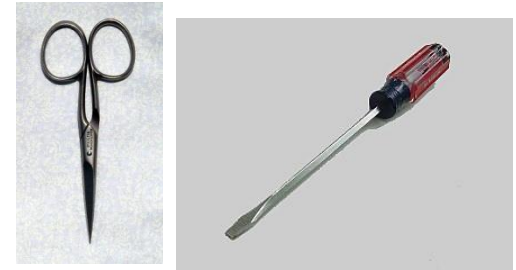
Bezpieczeństwo w polu magnetycznym

www.howstuffworks.com

http://www.simplyphysics.com/flying_objects.html

Ogromna siła pola magnetycznego czyni bezpieczeństwo w pomieszczeniu NMR ważnym elementem.

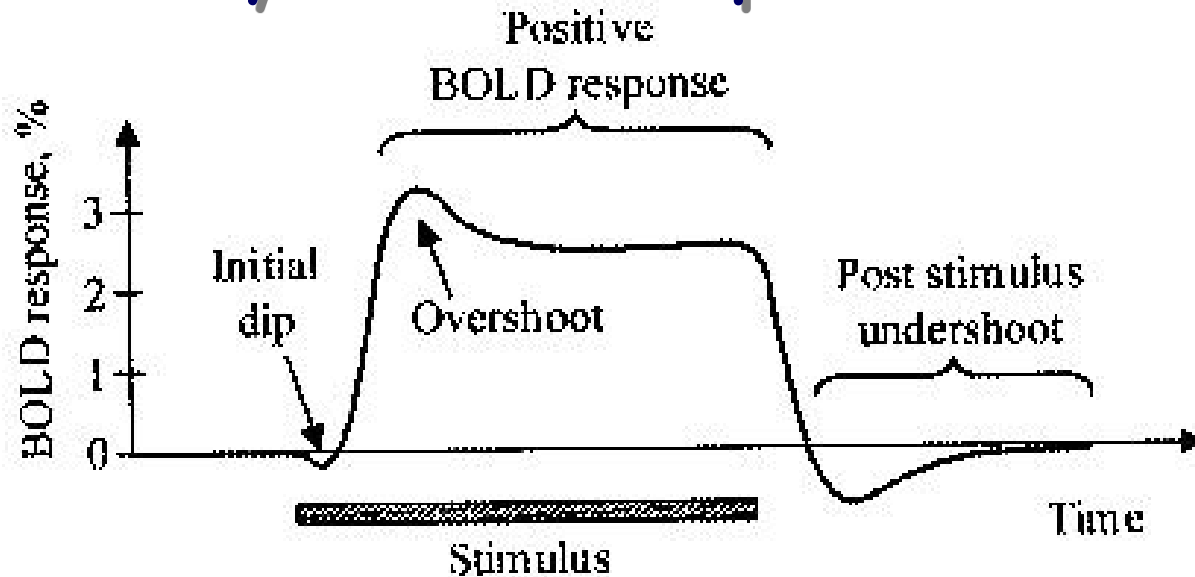

Sily przyciągające ferromagnetyki

Wypadek z magnesem 1,5 Tesli

Hemodynamic Response Function

% signal change
= (point - baseline)/baseline
usually 0.5-3%

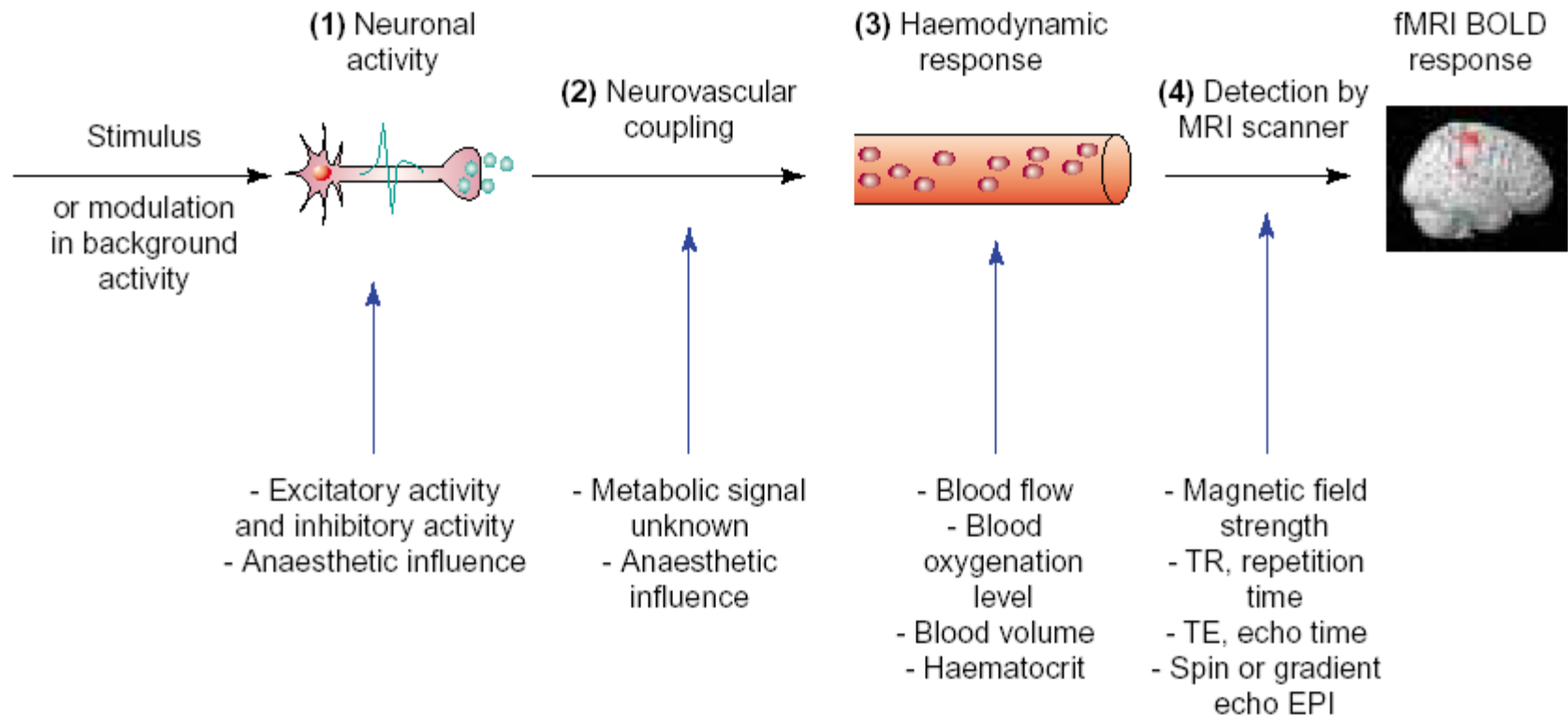
initial dip
-more focal
-somewhat elusive so far

time to rise
signal begins to rise soon after stimulus begins

time to peak
signal peaks 4-6 sec after stimulus begins

post stimulus undershoot
signal suppressed after stimulation ends

Stymulacja sygnałem BOLD

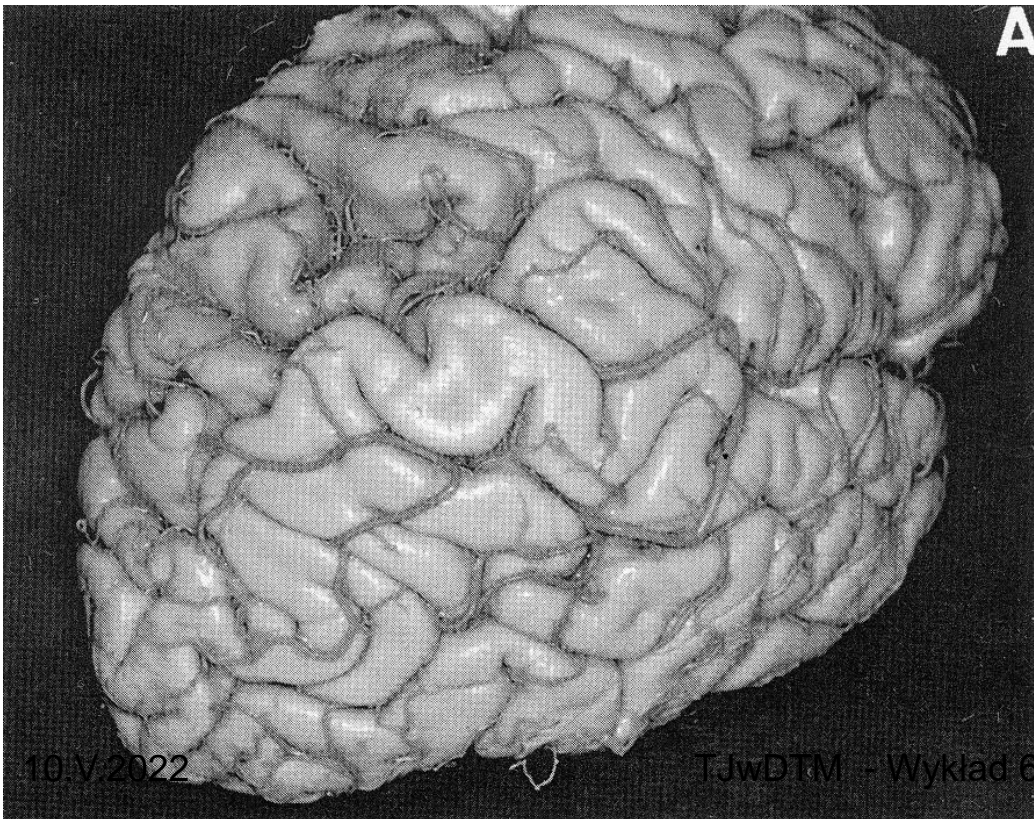

TRENDS in Neurosciences

Source: Arthurs & Boniface, 2002, *Trends in Neurosciences*

Why are vessels a problem?

- large vessels produce BOLD activation further from the true site of activation than small vessels (especially problematic for high-resolution fMRI)
- the % signal change in large vessels can be considerably higher than in small vessels (e.g., 10% vs. 2%)
  - activation in large vessels occurs later than in small ones
- vessel artifacts are worse with gradient echo sequences (compared to asymmetric spin echo for example) and low field strengths

Source: Ono et al., 1990,
Atlas of the Cerebral Sulci

Więcej

- Debata "mózg vs. żyły"
  - Źródło sygnału wpływa na rozdzielczość przestrzenną
- naukowcy nie akceptują jednej teorii wyjaśniającej związki pomiędzy metabolizmem tlenu oxygen, glukozy i przepływem krwi
- Nie rozumiemy jak neurony sterują zwiększonym przepływem krwi
  - Być może odpowiada za to synchronizacja aktywności neuronów